

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
пансіонату приватної форми власності
«Турбота про близьких»

09.01.2025

м. Київ, 2025

I. ВСТУП

У межах реалізації проєкту «Регіональні групи національного превентивного механізму», що здійснюється Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з метою апробації моделі автономної роботи громадських моніторів у складі регіональних груп під час здійснення повторних відвідувань національного превентивного механізму до місць несвободи, 09.01.2025 регіональною групою НПМ Київської області (далі – РГ НПМ) здійснено відвідування пансіонату приватної форми власності «Турбота про близьких» (далі – пансіонат, заклад).

Відвідування здійснювали члени РГ НПМ:

Сидоренко Віта Миколаївна, представник громадської організації (керівник РГ НПМ);

Боюк Лариса Тимофіївна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Пансіонат знаходиться за адресою: вул. Квітнева, б. 5, с. Петропавлівська Борщагівка, Бучанський р-н, Київська обл., 08130.

Відповідно до даних з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) послуги особам похилого віку надає фізична особа-підприємець Фаталов Сергій Григорович (далі – ФОП), видами діяльності якого за КВЕД є:

87.30 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів (основний);

87.10 Діяльність із догляду за хворими із забезпеченням проживання;

88.99 Надання іншої соціальної допомоги без забезпечення проживання;

62.02 Консультування з питань інформатизації;

87.20 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб з розумовими вадами та хворих на наркоманію;

87.90 Надання інших послуг догляду із забезпеченням проживання;

88.10 Надання соціальної допомоги без забезпечення проживання для осіб похилого віку та інвалідів;

63.99 Надання інших інформаційних послуг, н.в.і.у.

Надання платних послуг з розміщення, утримання та харчування осіб похилого віку здійснюється на підставі договору, укладеного між ФОП та родичами підопічних.

Заклад розташований у огороженому триповерховому будинку, який має дві входні зони. Також наявна невелика прилегла територія, облаштована альтанкою для відпочинку підопічних.

В пансіонаті наявний генератор, який може використовуватися у разі відключення електроенергії.

У закладі підопічних забезпечено чотириразовим харчуванням. Їжу привозять із закладів громадського харчування.

Підопічних пансіонату забезпечено чистою постільною та натільною білизною, верхнім одягом відповідно до сезону. Здійснюється персоналізація одягу (фото 1).

Особи з інвалідністю забезпечені засобами для пересування (крісла-колісні, палиці, милиці) та іншими засобами реабілітації.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Забезпечується догляд за особами похилого віку: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур.

Загальна чисельність працівників закладу складає 8 осіб. Під час робочої зміни постійно знаходиться адміністратор та три працівники з числа обслуговуючого персоналу, які надають допомогу в обслуговуванні підопічних.

Група НПМ провела особисте конфіденційне спілкування з 10 підопічними та 2 працівниками закладу. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування пансіонату групою НПМ здійснено 08.06.2023, за результатами якого виявлено порушення прав на:

свободу та особисту недоторканість;

охорону здоров'я;

доступність, зокрема для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;

отримання послуг стаціонарного та паліативного догляду відповідно до вимог законодавства;

достатній життєвий рівень;

гідні і безпечні умови перебування;

отримання інформації;

вільний розвиток своєї особистості.

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились рекомендації ФОП Фаталову Сергію Григоровичу (пансіонат «Турбота про близьких»):

забезпечити внесення закладу до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг;

забезпечити перебування в закладі підопічних виключно на основі їх добровільної згоди (особистої або їх законного представника);

вжити заходів щодо надання медичної допомоги відповідно до чинного законодавства, зокрема шляхом укладання договору із закладом охорони здоров'я або отримання ліцензії на господарську діяльність з медичної практики;

здійснювати діяльність пансіонату відповідно до положень Закону України «Про соціальні послуги» та Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт);

забезпечити реалізацію прав осіб з інвалідністю;
забезпечити реалізацію прав підопічних на вільний розвиток своєї особистості;

дотримання правил пожежної безпеки;

розробити індивідуальні плани надання соціальної послуги підопічним;

здійснити контроль за організацією харчування підопічних;

розмістити у доступному місці вичерпну інформацію про конституційні права і свободи людини із зазначенням номерів гарячих ліній, номерів телефонів та інших контактів державних органів та посадових осіб, до яких підопічні можуть звернутися в разі порушення його прав;

опрацювати можливість забезпечення щоденних прогулянок на свіжому повітрі маломобільними особами та ліжковими хворими;

забезпечити розміщення підопічних в кімнатах із дотриманням норм житлової площі на особу;

створити умови для реалізації права підопічних на вільний розвиток особистості з урахуванням їх побажань, залучення до заходів, спрямованих на ведення активного способу життя.

У ході відвідування 09.01.2025 встановлено, що рекомендації надані за результатом попереднього відвідування виконані частково, а саме:

форма заяви про надання послуг із забезпечення проживання для осіб похилого віку та осіб, потребуючих спеціального догляду складається за участі і особистого підпису отримувача послуг (фото 2);

розміщено стенди з інформацією про надавача послуг, розпорядок дня, а також номери телефонів гарячих ліній та посадових осіб, до яких вони можуть звернутися у разі порушення їхніх прав (зокрема, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини);

встановлено додаткові поручні, придбано технічні засоби реабілітації;

опрацьовано плани евакуації, виконано перевірку і пломбування вогнегасників;

урізноманітнено дозвілля підопічних, придбано книги, настільні ігри. Підопічні між собою грають у доміно, іноді влаштовують шахові турніри та займаються співом.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У закладі відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані підвальні приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги або обстрілів. Вищезазначене не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту, абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 (далі – Критерії діяльності), та Вимогам з питань використання та обліку

фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

У разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» у регіоні підопічні продовжують перебувати у житлових кімнатах. Розміщення ліжкових хворих підопічних на другому і третьому поверсі у разі надзвичайної ситуації ускладнює їх евакуацію.

2. У пансіонаті не дотримано безпечних умов перебування підопічних, оскільки, у будівлі не встановлено протипожежної сигналізації. Зазначене свідчить про порушення вимог Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 та абзацу другого підпункту 1 пункту 5 Критеріїв діяльності.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 25 Конвенції про права осіб з інвалідністю, стаття 49 Конституції України, статті 32, 34 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»).

3. У ФОП відсутня ліцензія на провадження господарської діяльності з медичної практики (зокрема, за спеціальністю «сестринська справа»). Договір із закладом охорони здоров'я також не укладено. Зі слів персоналу, за необхідності надання медичної допомоги підопічним, вони звертаються до родичів, які забезпечують її надання.

4. У пансіонаті відсутня інформація про укладання підопічними декларацій про вільний вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу. За відсутності медичної документації в закладі неможливо зробити висновки чи взагалі отримують підопічні призначені саме їм ліки, в якому дозуванні і коли вони їх приймають.

5. Під час відвідування встановлено, що ліки підопічних зберігаються у необлаштованому місці, в якому відсутні гігromетри та термометри, що не дозволяє контролювати температуру та вологість повітря (фото 3). При зберіганні лікарських засобів слід підтримувати температуру та вологість повітря, які відповідають вимогам інструкції для зберігання лікарського засобу. Внаслідок відсутності належних умов і контролю за умовами зберігання лікарських засобів вони можуть втрачати свою ефективність або змінити хімічний склад і як наслідок можуть становити ризик для здоров'я підопічних.

6. Матраци на ліжках підопічних загорнуті в поліетиленову пакувальну плівку (фото 4), що може бути фактором ризику утворення пролежнів у ліжкових хворих та маломобільних осіб через підвищену вологість.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

7. У порушення державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. Зміна №2» (далі - ДБН В.2.2-40:2018) вхід на територію закладу не обладнано доступними елементами інформації про

об'єкт. Внутрішні сходи будівлі пансіонату не пристосовані для користування маломобільними особами (фото 5). У порушення пункту 6.3.3.1 ДБН В.2.2-40:2018 у триповерховій будівлі пансіонату відсутні ліфти, підйомники.

8. У житлових кімнатах ліжкових хворих підопічних відсутні кнопки виклику персоналу, що призводить до неможливості екстреного надання медичної допомоги та швидкого реагування у разі коли ліжковий хворий потребує допомоги персоналу.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

9. У ході відвідування закладу РГ НПМ встановлено перенаселення в житлових кімнатах (фото 6). В деяких кімнатах ліжка пацієнтів розміщено впритул (фото 7), що є порушенням норм житлової площі на особу та не відповідає вимогам Державних будівельних норм України В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007).

10. У порушення розділу III Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857, у окремих житлових кімнатах відсутній в достатній кількості твердий інвентар, зокрема стільці, столи, шафи. За відсутності зазначеного інвентарю особисті речі клієнтів зберігаються під ліжками або на них (фото 8), також відсутнє облаштоване місце для прийому їжі.

11. Ліжковим хворим не забезпечено можливості прогулянок на свіжому повітрі.

Порушення прав осіб похилого віку на отримання послуг стаціонарного та паліативного догляду відповідно до вимог законодавства (Закон України «Про соціальні послуги», Державний стандарт стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності)

12. Фактично закладом надається соціальна послуга стаціонарного цілодобового догляду. Законом України «Про соціальні послуги» визначено, що надавачами соціальних послуг є юридичні та фізичні особи, фізичні особи підприємці, включені до розділу «Надавачі соціальних послуг» Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг Міністерства соціальної політики України. Однак, у порушення вимог постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 99 «Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг» та статті 15 Закону України «Про соціальні послуги», заклад не внесено до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг, що унеможлиблює здійснення моніторингу надання соціальних послуг та оцінки їх якості уповноваженими

органами у системі надання соціальних послуг. Діяльність самого закладу не відповідає Критеріям діяльності та Державному стандарту.

13. Всупереч вимогам статті 22 Закону України «Про соціальні послуги» не складаються індивідуальні плани надання соціальної послуги стаціонарного догляду на підставі результатів комплексного визначення та оцінки індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, у якому мають бути зазначено заходи з надання такої послуги, відомості про необхідні ресурси, періодичність і строки виконання, відповідальних виконавців, дані щодо моніторингу результатів. Зокрема, відсутній індивідуальний план надання соціальних послуг, що є порушенням пункту 2 розділу III та пункту 2 розділу IV Державного стандарту.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

ФОП Фаталову Сергію Григоровичу, який здійснює господарську діяльність у пансіонаті забезпечити:

підготовку та облаштування захисних споруд цивільного захисту, підвалів або інших приміщень, придатних для укриття підопічних та персоналу закладу відповідно до вимог чинного законодавства;

дотримання персоналом закладу безпекових заходів під час оголошення сигналу «повітряна тривога»;

встановлення протипожежної сигналізації у будівлі пансіонату;

належні умови зберігання лікарських засобів;

заміну пакувальної плівки на матрацах підопічних на матеріали, що відповідають вимогам безпеки;

розміщення підопічних в кімнатах із дотриманням норм житлової площі на особу;

облаштування житлових кімнат відповідно Мінімальних норм забезпечення;

обладнання житлових кімнат закладу кнопками виклику персоналу;

маломобільним і ліжковим хворим прогулянки на свіжому повітрі;

внесення інформації про заклад до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг;

приведення діяльності пансіонату у відповідність до положень Закону України «Про соціальні послуги», Критеріїв діяльності, Державного стандарту;

наявність індивідуальних планів надання соціальних послуг для кожного підопічного та надання соціальних послуг відповідно до Державного стандарту;

облаштування будівлі пансіонату відповідно до норм ДБН В.2.2-40:2018.

Додатки: фотоматеріали – на 4 арк. в 1 прим.

**Керівник регіональної групи НПМ
у Київській області**

Віта СИДОРЕНКО

Фотоматеріали**Фото1****Фото 2**

Телефон _____

ЗАЯВА

Прошу прийняти _____

До пансіонату пох віку

для надання послуг щодо догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та осіб, потребуючих особливого спеціального догляду.

Належне виконання умов договору про надання та сплату грошових коштів за надання послуг гарантуємо.

_____ (Дата) ВЛ (Підпис) _____ (ПІБ)

З умовами Договору ознайомлений. Заперечень не маю.

Підопічний Тол _____

Фото 3

Фото 4

Фото 5

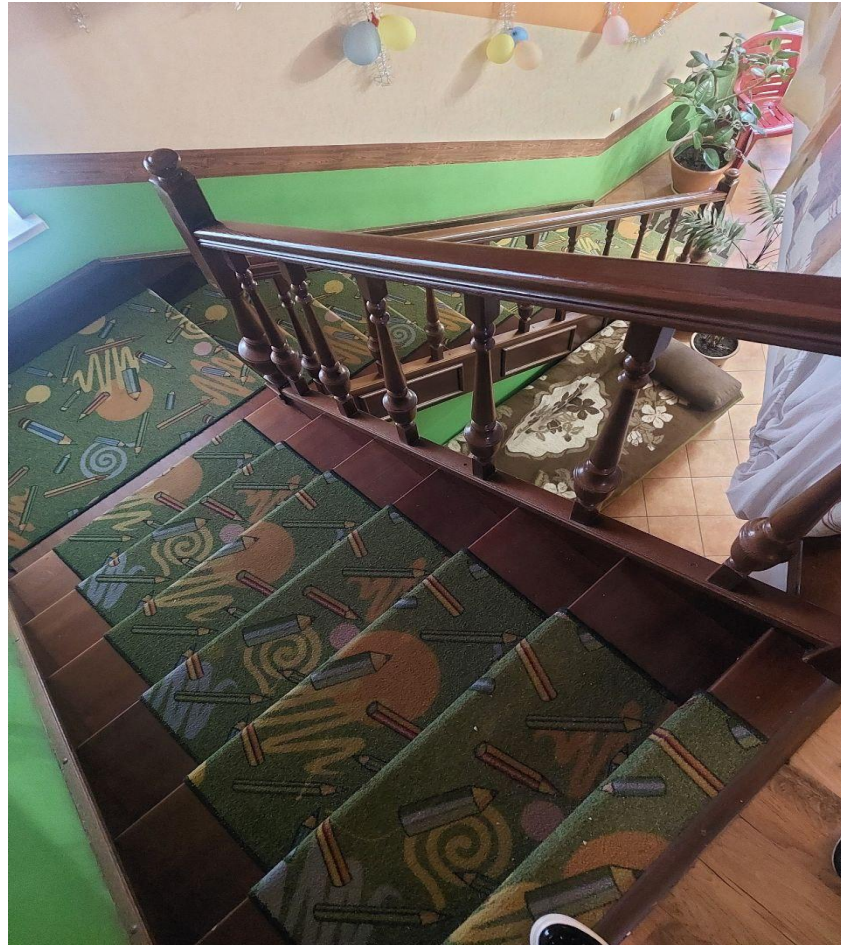

Фото 6

Фото 7

Фото 8

